

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
Протокол № 9 від 27.04.2023 р.
Введено в дію наказом від 28.04.2023 р. № 45

Зміни та доповнення обговорено та схвалено на
засіданні Вченої ради
(протокол № 12 від 27 червня 2025 р.)

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ступеня БАКАЛАВР
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

галузь знань: 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

спеціальність: 025 МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ОРКЕСТРОВА МАЙСТЕРНІСТЬ

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів у закладах вищої освіти України є однією з визначальних складових освітньо-професійної підготовки високоякісних фахівців.

Наскрізна програма практики складена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. (із змінами), «Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1223 від 25.10.2024 р., професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», затвердженого наказом Мінекономіки України від 04.05.2022 р. № 1110-22, а також Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, затвердженого Вченою радою ХНУМ (протокол № 5 від 30.11.2023 р.) та введеного в дію наказом від 01.12.2023 р. № 188 (зі змінами та доповненнями, схваленими Вченою радою, протокол № 12 від 27.06.2025 р.).

Наскрізна програма практики розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» з урахуванням програмних результатів навчання, компетентностей та змісту освітніх компонентів.

Практична підготовка покликана забезпечити отримання досвіду діяльності за фахом, практичного опанування компетентностями та досягнення результатів навчання, що забезпечують індивідуальний розвиток здобувача освіти, сприяють його ініціативності та креативності. Практична підготовка позитивно впливає на процес формування професійних навичок та вмінь сучасного фахівця – музиканта-виконавця, педагога, митця.

Наскрізна практична підготовка здобувачів ступеня освіти бакалавр є

обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність».

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що визначає зміст проведення практик здобувачів вищої освіти, та основою для складання методичних рекомендацій та робочих програм усіх видів практики з урахуванням специфіки виду практики, особливостей баз практики та конкретних умов їх проходження.

Всі види практик складаються у систематизований цикл, де кожна складова спрямована на отримання досвіду професійної діяльності, опанування необхідних компетентностей, формування базових вмінь та навичок педагогічної роботи та виконавської майстерності здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Мета практичної підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність» полягає в опануванні комплексом методологічних та практичних напрацювань у вирішенні кейсів професійної діяльності, що пов'язана:

- з викладанням навчання гри на інструменті у мистецьких школах та мистецьких ліцеях;
- оволодінням методичного комплексу викладання гри на інструменті із запровадженням його в практичній діяльності;
- формуванням навичок роботи з навчальною документацією;
- набуттям практичного виконавського досвіду;
- створенні власних творчих проєктів та заходів різних рівнів.

Основним завданням практики є якісна практична підготовка майбутніх фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, що реалізується через:

- закріплення теоретичних знань у практичній діяльності;
- формування комплексу набутих компетентностей, що забезпечують успішність професійної діяльності (комунікативних, дидактичних, аналітичних, творчих тощо);

- вивчення досвіду роботи фахівців-практиків та консультантів-працівників установ, де проводиться практика;
- оволодіння сучасними формами організації професійної діяльності.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Види та терміни практик здобувачів освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність».

Основні види практик – навчальна, виробнича, що є взаємодоповнюючими елементами системи практичної підготовки здобувачів вищої освіти, реалізуються як освітні компоненти освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність»: «Педагогічна практика» та «Оркестрова практика».

Відповідно до завдань щодо формування загальних, спеціальних та професійних компетентностей навчальним планом передбачено проходження наступних практик:

оркестрова практика (1–8 семестри – навчальна);

педагогічна практика (5–6 семестри – навчальна; 7–8 семестри – виробнича).

Терміни та форми контролю практик наведено у таблицях:

Види практики	Навчальна	Виробнича	Кількість кредитів ЄКТС	Форма контролю
Оркестрова практика	1-8 семестр		24	Залік
Педагогічна практика	5-6 семестр	7-8 семестр	8	Залік

1.2. Бази практик здобувачів ОПП «Оркестрова майстерність».

Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити усі види практик на загальноуніверситетських базах практики, у мистецьких закладах

культури і освіти згідно цільового договору здобувача освіти (за наявності).

Основні види практики забезпечують також відповідні структурні підрозділи Університету та партнерські організації, з якими укладено угоди про співробітництво, зокрема:

Вид практики	Бази практики
Оркестрова практика	Концертні організації, студентські оркестрові колективи ХНУМ імені І.П. Котляревського, оперна студія ХНУМ імені І.П. Котляревського.
Педагогічна практика	Комунальні початкові спеціалізовані мистецькі заклади, Харківський державний музичний ліцей, Харківський ліцей мистецтв №133 Харківської міської ради, комунальний заклад «Харківський музичний фаховий коледж ім. Б.М. Лятошинського» Харківської обласної ради, комунальний заклад «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради, Школа-студія ХНУМ імені І.П. Котляревського.

1.3. Відповідальність за організацію практик та їх методичне забезпечення.

Відповідальність за проведення практик здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність» покладено на наступні кафедри ХНУМ імені І.П. Котляревського:

- кафедра оркестрових духових та ударних інструментів;
- кафедра оркестрових струнних інструментів;
- кафедра народних інструментів України;
- кафедра музичного мистецтва естради та джазу.

Кафедри розробляють методичне забезпечення практик згідно з «Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ХНУМ імені І.П. Котляревського», чинними навчальними планами та цією Наскрізною програмою практики. Методичне забезпечення включає робочі програми практик та методичні рекомендації.

На початку навчального року кафедри:

- узгоджують закріплення здобувачів освіти за керівниками практики та відповідними базами практик;
- надають здобувачам необхідний пакет документів (див. Додатки).

1.4. Дистанційне проведення практик. У процесі організації практики

в період воєнного стану та/або у випадку виникнення інших форсмажорних обставин (карантин тощо) може бути застосована *дистанційна форма* організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти, яка передбачає використання засобів та технологій дистанційного навчання.

У цьому випадку керівники практик вносять корективи в змістове наповнення програм практики відповідно до умов організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, визначаються з пакетом звітної документації, формою, процедурою та критеріями захисту результатів проходження практики.

РОЗДІЛ II

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК

2.1. Розподіл здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Оркестрова майстерність» за базами практики та призначення керівників практики кожному здобувачеві освіти здійснюється кафедрами, відповідальними за проведення практик і подається керівнику практики ХНУМ імені І.П. Котляревського на початку навчального року.

Здобувач вищої освіти може самостійно (за згодою кафедри) обрати базу практики, угодивши це з обраною установою у письмовій формі (оформлення договору).

До початку практики керівник практики від кафедри проводить інструктаж, де ознайомлює здобувачів вищої освіти з питаннями, що стосуються організації і проходження практики, форми звіту, переліку звітної документації тощо.

Також керівник практики від кафедри проводить зі здобувачем освіти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.

2.2. Документообіг практик.

Проходження практики здобувачами освіти відображається у наступних документах:

по кафедрі:

- витяг з протоколу кафедри про закріплення здобувачів освіти за керівниками практик та відповідними базами практик;
- направлення на практику (для виробничої практики).

документація здобувача:

Для проходження педагогічної практики:

- заповнений щоденник практики;
- письмовий звіт про проходження практики;
- методичну розробку уроку у pdf-форматі або у форматі презентації (мінімум одну на кожний з семестрів 5-7);
- відео- або фото звіт (скріншот) про проведення відкритого уроку та його методичну розробку у pdf-форматі (семестр 8);

Для проходження оркестрової практики:

- письмовий звіт про проходження практики;
- копії афіш/програм концертів (творчих проєктів тощо), в яких здобувач брав участь (за наявності).

Пакет документів щодо проходження практик зберігається на кафедрі протягом п'яти років.

2.3. Оцінювання практики. Контроль та оцінювання проходження практичної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр ОПП «Оркестрова майстерність» відбувається кожного семестру у формі заліку та презентації результатів практики на кафедрі по її закінченню.

Оцінка з практики має враховувати рівень теоретичної і практичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань практики, ступінь оволодіння вміннями і навичками, творчий підхід, якість оформлення документації та своєчасність її подачі тощо.

Практикант зобов'язаний повністю виконати завдання, передбачені програмою практики, дотримуватися правил трудового розпорядку, нести відповідальність за виконану роботу, відвідувати вчасно базу практики та вести необхідну документацію.

По закінченні практики здобувачі вищої освіти надають на кафедру

звітну документацію.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри.

2.4. Обов'язки та права практиканта. Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані:

- до початку проходження практики отримати від керівників вказівки щодо проходження практики, інструкції щодо заповнення необхідної документації тощо;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики, вказівки керівників практики;
- ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці та під час проходження практики суворо їх дотримуватись;
- свою діяльність організувати відповідно до вимог Статуту бази практики, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- своєчасно оформити звітну документацію та надати необхідні матеріали для підсумкового контролю.

Студент-практикант має право:

- звертатися з усіх виробничих питань до керівників практики;
- користуватись нормативними документами установи, де він проходить практику;
- вносити пропозиції щодо удосконалення організації підготовки та проведення практик.

2.5. Обов'язки керівників практики.

Керівник практики від кафедри:

- здійснює загальне керівництво практикою і несе відповідальність за практику закріпленої за ним групи здобувачів вищої освіти;
- забезпечує виконання здобувачами вищої освіти завдань і робочих програм практики;
- перед початком практики перевіряє наявність необхідних місць для практикантів, інформує безпосередніх керівників практики;

- співпрацює з завідувачем практики ХНУМ щодо організації та порядку проведення практики;
- здійснює контроль за виконанням практикантами програми практики, перевіряє документацію з практики (звіти, програми, щоденники практики тощо);
- надає методичну допомогу практикантам, вибірково відвідує бази практики, соціокультурні заходи, у яких практиканти беруть участь, аналізує й оцінює їх;
- консультує щодо правильності оформлення Звіту про практику;
- здійснює поточний та семестровий контроль проходження практики.

ДОДАТКИ*Додаток 1**Зразок звіту оркестрової практики***МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ****ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ****ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО****Кафедра _____****ЗВІТ З ОРКЕСТРОВОЇ ПРАКТИКИ**

здобувача ступеня освіти бакалавр

студента _____ курсу

факультету _____

*Спеціальність, освітня програма, фахова профілізація*_____
_____*(ПІБ)*

20__-20__ навчальний рік

1 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики)_____

2 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики)_____

20__-20__ навчальний рік

3 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

4 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

20__-20__ навчальний рік

5 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

6 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

20__-20__ навчальний рік

7 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

8 семестр

Програма	Відмітка про виконання	Примітки

Підпис керівника практики (викладача оркестрової практики) _____

Правила ведення та оформлення Звіту з оркестрової практики

1. Звіт – основний документ студента під час проходження практики.
2. У звіті надається перелік творів, що було включено до програм у підготовці та/або концертній презентації, в яких здобувач освіти брав участь.
3. По закінченні семестру студент подає звіт практики на погодження керівнику практики (викладачу оркестрової практики), що є одним із складових заліку.

Зразок щоденника педагогічної практики

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра _____

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача ступеня освіти бакалавр

студента _____ курсу

факультету _____

Спеціальність, освітня програма, фахова профілізація

_____
(ПІБ)

Керівник практики від університету

_____
(ПІБ)

Консультант практики від бази практики

_____
(ПІБ)

20__-20__ навчальний рік
5 семестр

Тиждень, дата	Вид активності ¹ / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консульта нта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

6 семестр

Тиждень, дата	Вид активності/ Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консульта нта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			

¹ До видів активності крім безпосереднього проведення уроків можуть належати: настановча конференція про дотримання правил техніки безпеки й охорони праці (перше заняття), ознайомлення законодавчих та нормативно-правових документів щодо освітньої діяльності, опанування методологічними кейсами, вивчення документообігу мистецьких закладів освіти (журнал, робоча програма навчальної дисципліни тощо), відвідувань занять провідних викладачей закладів початкової та/або профільної мистецької освіти з подальшим аналізом та інші види діяльності студента-практиканта, передбачені робочою програмою практики.

Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

**20__-20__ навчальний рік
7 семестр**

Тиждень, дата	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консульта нта практики
Тиждень 1			
Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

8 семестр

Тиждень, дата	Вид активності / Тема / короткий зміст уроку	Відмітка про виконання	Підпис консульта нта практики
Тиждень 1			

Тиждень 2			
Тиждень 3			
Тиждень 4			
Тиждень 5			
Тиждень 6			
Тиждень 7			
Тиждень 8			
Тиждень 9			
Тиждень 10			
Тиждень 11			
Тиждень 12			
Тиждень 13			
Тиждень 14			
Тиждень 15			
Тиждень 16			

Правила ведення та оформлення Щоденника практики

1. Щоденник – основний документ студента під час проходження практики.
2. По факту участі в активності (активностях) під час проходження практики здобувач зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику (консультанту) практики від установи/організації для відповідної відмітки про виконання заходу.
3. По закінченні семестру студент подає щоденник практики на погодження керівнику практики від кафедри, що є одним із складових заліку (поряд із письмовим звітом про проходження практики, методичною розробкою уроку у pdf- форматі або у форматі презентації (по одній у 5, 6, 7 семестрах), відео- або фото звітом (скріншотом) про проведення відкритого уроку та його методичною розробку у pdf-форматі (8 семестр).
4. Без заповненого щоденника студент не допускається до заліку.

(підпис)

Зразок звіту з педагогічної практики

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра _____

ЗВІТ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача ступеня освіти бакалавр
студента _____ курсу

факультету _____

_____
Спеціальність, освітня програма, фахова профілізація

_____
(ПІБ)

Керівник практики від університету

_____
(ПІБ)

Консультант практики від бази практики

_____
(ПІБ)

ВИДИ ПРАКТИК, ТЕРМІНИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИКВид практики (5 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, клас/рік навчання) _____

Предмет, який є практикою _____

Вид практики (6 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, клас/рік навчання) _____

Предмет, який є практикою _____

Вид практики (7 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна навчальна

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, клас/рік навчання) _____

Предмет, який є практикою _____

Вид практики (8 семестр 20__-20__ н.р.) педагогічна виробнича

Назва установи _____

Юридична адреса установи _____

Офіційний сайт установи _____

Керівник від бази практики _____

Учень (ПІБ, вік, клас/рік навчання) _____

Предмет, який є практикою _____

ЗМІСТ РОБОТИ² на практиці:

5 семестр _____

---

6 семестр _____

---

7 семестр _____

---

8 семестр _____

---

² (Основна частина звіту:

- опис змісту роботи, яка була виконана за період проходження практики, послідовність та процесуальні особливості їх виконання;
- коротка характеристика вивчених матеріалів;
- характеристика завдань і доручень, які були виконані та їх результати;
- опис результатів виконання індивідуального завдання, посилання на медіафайли, що засвідчують роботу)